

Sygn. akt II Cz 314/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś

Sędziowie: SO Piotr Starosta

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2014 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)Fundusz (...) w W.

przeciwko W. G.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 1 lipca 2013 r. wydane w sprawie o sygn. akt I C 138/13

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

Sygn. akt II Cz 314/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 maja 2013 r. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu umorzył postępowanie w sprawie z powództwa (...)Fundusz (...) w W. przeciwko W. G. o zapłatę (sygn. akt I C 138/13). Powód zaskarżył to orzeczenie, wskutek czego postanowieniem z dnia 1 lipca 2013 r. Sąd na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. uwzględnił zażalenie powoda i uchylił postanowienie z dnia 13 maja 2013 r. (pkt 1) oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.086 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego (pkt 2).

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że o kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. uznając pozwaną za stronę przegrywającą postępowanie wywołane zażaleniem wniesionym przez powoda. Na koszty te składały się: opłata od zażalenia w wysokości 186 zł (piąta część opłaty z 926 zł = 185,20 zł) oraz koszty zastępstwa powoda przez pełnomocnika będącego radcą prawnym.

Zażalenie na punkt 2 postanowienia złożyła pozwana W. G. i domagała się jego uchylenia. Jednocześnie wskazała, że nie podjęła żadnych czynności, z którymi wiązałoby się powstanie kosztów, a zatem Sąd powinien zastosować art. 102 k.p.c. i odstąpić od obciążenia jej tym ciężarem. Ponadto podniosła, że nie otrzymała odpisu zażalenia powoda na postanowienie o umorzeniu postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej jest zasadne, lecz na innej podstawie prawnej niż wskazana w uzasadnieniu środka zaskarżenia.

Kluczowym przepisem w niniejszej sprawie w zakresie kosztów postępowania zażaleniowego jest art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

Przenosząc ten przepis na grunt tej sprawy należy uznać, iż Sąd Rejonowy – na skutek zażalenia powoda - uchylając swoje orzeczenie z dnia 13 maja 2013 r., nie był uprawniony do orzekania o kosztach postępowania zażaleniowego, albowiem postanowienie z dnia 1 lipca 2013 r. nie było orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie w I instancji. Wręcz przeciwnie, powoduje ono kontynuowanie procesu. Za orzeczenie kończące postępowanie w sprawie w danej instancji, o którym mowa w art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c., należy bowiem rozumieć wyrok (postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym) albo inne orzeczenia, które trwale zamykają drogę do wydania wyroku. Przyjmuje się także, że chodzi tutaj o orzeczenie całkowicie kończące sprawę w danej instancji, a zatem o wyrok końcowy lub postanowienie o umorzeniu postępowania w całości lub odrzuceniu pozwu w całości, ponieważ dopiero takie orzeczenie pozwala na prawidłowe ustalenie wyniku sprawy, który z kolei w myśl art. 98 § 1 k.p.c. stanowi co do zasady podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. Stąd wywodzi się niedopuszczalność orzekania o kosztach procesu na wcześniejszym etapie w orzeczeniach kończących sprawę w określonej części, np. w razie częściowego umorzenia postępowania, nawet jeśli podlegają one zaskarżeniu w toku instancji. Stanowisko to znajduje potwierdzenie także w regulacji art. 100 k.p.c. znajdującej zastosowanie w razie częściowego uwzględnienia żądań stron. – vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r. sygn. II CZ 207/11, LEX nr 1228679.

Art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c., mający zastosowanie w postępowaniu zażaleniowym za pośrednictwem art. 391 § 1 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. wyraża zasadę koncentracji orzekania o kosztach postępowania ograniczając orzekanie o nich jedynie do orzeczeń kończących sprawę w instancji. Art. 108 § 2 k.p.c. wprowadza wyjątek od tej zasady (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2012 r., sygn. I CZ 32/12, LEX nr 1170212).

Odnosząc się do zarzutu braku doręczenia skarżącej odpisu zażalenia powoda, wskazać należy, że doręczenie odpisu tego środka zaskarżenia mogłoby nastąpić jedynie w sytuacji, gdyby Sąd Rejonowy nie uwzględnił zażalenia powoda i sprawa podlegałaby przekazaniu do Sądu wyższej instancji.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie poprzez jego uchylenie, albowiem o kosztach postępowania zażaleniowego Sąd I instancji winien orzec w orzeczeniu kończącym postępowanie w pierwszej instancji.